

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗВО "ВІДКРИТИЙ
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ "УКРАЇНА"
ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ**

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Збірник тез доповідей
III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

27 жовтня 2023 року

м. Мукачєво

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)*

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор кафедри психології, ректорка Мукачівського державного університету (**голова**);

Моргун А. В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, деканеса гуманітарного факультету Мукачівського державного університету;

Прокопович Л. С. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету;

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету;

Мовчан К. М. – старша викладачка кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, директорка наукової бібліотеки Мукачівського державного університету;

Постельжук О. М. – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувачка кафедри інформаційних та комп'ютерних технологій Відокремленого структурного підрозділу ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Дубенська філія.

Тези доповідей представлені в авторській редакції.

Відповідальність за якість публікацій, достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори.

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Мукачєво, 27 жовтня 2023 р. – Мукачєво : Мукачівський державний університет, 2023. – 122 с.

Збірник містить тези доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика», які висвітлюють сучасні тенденції та стратегії розвитку бібліопсихології, бібліопедагогіки, бібліотерапії, бібліографістики в освіті; проблеми та перспективи застосування бібліопсихології, бібліопедагогіки, бібліотерапії, бібліографістики в бібліотечній справі, педагогіці, психології та освіті.

Видання призначене для науковців, викладачів, здобувачів освіти, бібліотекарів, педагогів, психологів та інших практичних фахівців.

діяльність популяризує роботу бібліотекаря і сприяє підвищенню позитивного іміджу бібліотеки та бібліотечної професії.

Список використаних джерел

1. Гришук А. Словник українського педагога. Київ: КВІЦ, 2015. 405 с.
2. Державний стандарт початкової освіти / Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1-2 класи. Київ: ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+», 2018. 240 с.
3. Концепція «Нова школа. Простір освітніх можливостей». URL : <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>. 40 с.
4. Лалак Н. В., Мовчан К. М. Друковані та електронні книги: історичний аспект *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»*: зб.наук. пр. Мукачево: Вид-во МДУ, 2017. Випуск 1(5), С. 35–37.
5. Лавренова М, Лалак Н., Фенчак Л. Особливості створення освітнього середовища для молодших школярів в контексті Нової української школи *Vzdelávanie a spoločnosť V. Medzinárodný konferenčný Zborník. Prešov 2020.* s. 72–80.

УДК 37.01:028.8:615.85:001.895(043.2)

МОРГУН А. В.

Мукачівський державний університет,
м. Мукачево

ПЕДАГОГІЧНА БІБЛОТЕРАПІЯ ЯК НОВІТНЯ ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ

У системі освіти України нині відбуваються прогресивні зміни, пов'язані з оновленням змісту, форм і методів у професійній діяльності вчителів початкової ланки освіти для пошуку нових перспективних технологій навчання та виховання учнів відповідно до європейських вимог та професійних стандартів. Особливий інтерес до вивчення новітніх терапевтичних технологій приваблюють все більше педагогічних працівників з метою розвитку ключових освітніх компетентностей учнів.

Розв'язання проблеми модернізації сучасного освітнього процесу, його особистісно-діяльнісний аспект ґрунтується на впровадженні педагогічної бібліотерапевтичної техніки. Саме вона є основним положенням нової парадигми освіти. Від неї залежать індивідуальна освітня траєкторія учня та програма його життєдіяльності в цілому.

Про вплив книги на людину було відомо з давніх часів, тільки на початку нашого століття почали розглядати книгу як засіб для зміни мислення або поведінки людини. І тільки на сьогодні це питання постало перед учителем початкової ланки освіти, як заохотити дитину з раннього віку до читання книжок з метою вирішення її психологічних та побутових проблем, покращення навчальної діяльності, виховання особистісних орієнтирів у просторі соціальних чинників, підготовки життя у соціумі через засоби педагогічної бібліотерапії.

Педагогічна бібліотерапія – галузь психолого-педагогічних знань про цілющий вплив книги на психіку людини, що має катарсисний ефект для інформаційної та духовної гармонії особистості. Головна мета полягає в

актуалізації особистісно-світоглядної позиції суб'єктів педагогічного процесу; створенні психологічного комфортного освітнього середовища та виробленні (закріпленні) оптимістичного погляду на життя й зміна власних реакцій на ситуацію, яка травмує емоційно-почуттєву сферу дитини шляхом розширення власного соціального досвіду. Спрямована на творчий розвиток особистості, пристосування у соціумі, подоланні кризових ситуацій, життєстійкості перед почуттям страху, невдачі, жорстокості, нелюдності тощо.

З точки зору М. О. Рубакіна людина читає ті художні тексти, які за психологічною наповненістю відповідають йому як особистості. О. Л. Кабачек стверджує, що лікувальний ефект базується на впізнаванні людини своєї проблеми, травмуючої ситуації в художньому творі й спрямуванні заданим в ньому зразком виходу з подібних ситуацій, їх психологічного подолання. Чим більш схожі герой і ситуація, описана в художній книзі, на обставини й характер, тим сильніше, на думку прихильників цього підходу, буде терапевтичний ефект.

Для того щоб організувати оптимальне педагогічне спілкування, педагогові потрібно знайти шлях до встановлення довірливих відносин з учнем. Для залучення учня до дружби з книгою, педагог має знати, що величезна роль у цьому його як особистості. Вчитель має бути цікавим для нього. Тому він має дбати про особисту всебічну освіченість, обізнаним серед всіх жанрів літератури, нових видів друкованих видань, постійно підвищувати професійну компетентність, самовдосконалюватися, виховувати в собі позитивні особистісні риси, які значною мірою формують імідж професійного педагога.

Згідно Г. Спаху, вчителі виробили певні норми роботи з книгою, які використовують в бібліотерапії. Слід пам'ятати, що бібліотерапевтичний вплив має відрізнятися від простої дидактичної роботи з текстом. Тому вчителі, які не є спеціалістами з даного виду терапії, а хочуть користуватися педагогічною бібліотерапією як методом психологічної підтримки, повинні пройти відповідну підготовку, яка введе їх в таємниці бібліотерапевтичного процесу. Вони зобов'язані володіти відповідними техніками терапевтичної роботи. Слід звернути увагу на схильність, риси та вміння вчителя бібліотерапевта, які дозволяють йому бути лідером.

Отже, педагогічна бібліотерапія є ефективним засобом впливу на особистість з метою стабілізації її емоційнопочуттєвого стану та надання можливості творчої самореалізації у навчально-виховному середовищі сучасної початкової школи; педагогічна терапія як новітня інноваційна технологія стає все більш поширеним у практиці вчителя початкової ланки освіти. Важливість цієї терапії полягає в тому, що для кожної конкретної ситуації учня можна підібрати певну літературу, яка б скорегувала і вплинула на адаптацію учня до нового способу життя, на його психічне і моральне здоров'я.

Список використаних джерел

1. Ловка О. Новини в галузі бібліотечної психології. Київ: Бібл. планета, 1999. 234 с.

Кампов Н. С.	
ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА ЯК ЗАСІБ ВІЛЬНОГО ПОШИРЕННЯ ЗНАНЬ	34
Крижанівський Р. В., Даниленко М. П.	
БІБЛІОТЕЧНА ПЕДАГОГІКА ТА ЇЇ ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ: ФОРМИ І МЕТОДИ	36
Матвійчук А. О.	
ФОРМУВАННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ УКРАЇНЦІВ ЗАСОБАМИ КНИГИ	38
Монич Н. О., Лалак Н. В.	
ЕКСКУРСІЯ В БІБЛІОТЕКУ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	40
Моргун А. В.	
ПЕДАГОГІЧНА БІБЛОТЕРАПІЯ ЯК НОВІТНЯ ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ	42
Моргун А. В., Петрова А. В.	
БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА	44
Моргун А. В., Шершун Я. В.	
ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК	46
Моргун А. В., Шутко М. В.	
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УКРАЇНІ	47
Мотичка В. І., Прокопович Л. С.	
УСІ ПОВЕРТАЮТЬСЯ ДО ДРУКОВАНОЇ КНИГИ	49
Назарук Н. А.	
ПРОЄКТИ З ПРОМОЦІЇ ЧИТАННЯ: З ДОСВІДУ РОБОТИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДІТЕЙ	51
Орлов Д., Мовчан К. М.	
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА МДУ – АМБАСАДОР ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ	54
Папста Д., Мовчан К. М.	
ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УЧНІВ	55
Патрикей С. А.	
РОБОТА З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ У МОЛОДІЖНОМУ ПРОСТОРІ «НОТА»	56
Петрова А. В.	
ПРОБЛЕМА ЧИТАННЯ У СФЕРІ БІБЛОТЕРАПЕВТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	59
Плитус О. С.	
БІБЛІОТЕКА КОЛЕДЖУ ЯК ЦЕНТР ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ	61
Пономаренко Л. О.	
ДЖЕРЕЛА ПРО ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДОМИХ БІБЛІОТЕКОЗНАВЦІВ, БІБЛІОГРАФІВ, КНИГОЗНАВЦІВ	63

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>